

Åpent brev til

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

20. august 2014

Sats på Høgskolen i Ålesund

Regjeringen fortjener skryt for å fokusere på økt kvalitet i høyere utdanning og forskning. Statsråden har varslet en stortingsmelding om struktur i universitets- og høgskolesektoren samt en gjennomgang av finansieringen av høyere utdanning.

Statsråden har mye rett når han skriver at «det er kvaliteten i høyere utdanning som vil avgjøre om vi skal lykkes med å skape verdier, arbeidsplasser og et godt samfunn også i fremtiden.» (Kronikk januar 2014).

Utfordringen er å definere hva som er kvalitet. Vi i næringslivet mener at kvalitet er noe langt mer enn den tradisjonelle akademiske tilnærmingen med å telle antall publikasjoner og siteringer. Når man skal måle kvalitet i høyere utdanning og forskning, må også relevansen den har for verdiskaping i samfunnet vektlegges.

Regional forskning

Bedriftene i den maritime klyngen på Møre vurderer Høgskolen i Ålesund som en sentral medspiller i vår rolle som verdiskaper. Høgskolen er med på å videreutvikle vår kompetanse, som sikrer vår innovasjonsevne og konkurransekraft.

Statsråden skriver i en kronikk: «Hvis innovative miljøer som dette (maritim klynge på Møre) skal lykkes i den globale konkurransen, må også norsk høyere utdanning og forskning være i verdensklasse.» (14.8.14)

Dette er selvfølgelig helt korrekt. Imidlertid lider høgskolens forskningsmiljø under at den offentlige finansiering av forskning i Norge er sterkt sentralisert. Av 7-8 milliarder kroner som Forskningsrådet årlig bevilger, går 92 % til universitetsbyene. Dette skjer til tross for at 70 % av verdiskapingen i landets næringsvirksomheter skjer utenfor de fire storby-regionene. Sentraliseringen er et paradoks når det er konsensus om at fysisk nærhet mellom FoU-miljøer og bedriftene er viktig for innovasjonskraften.

Underfinansiert utdanning

Høgskolen i Ålesund utvikler kompetanse og utdanner studenter som næringen trenger. Studentene får seg raskt jobb i regionen. Utfordringen er at teknologiutdanninger, som den maritime, er underfinansiert. Dette står i veien for en optimal kvalitet i undervisningen, les mangel på smågruppeundervisning, tettere oppfølging av den enkelte student, lærerrekruttering og oppgradering av utstyr. Maritim utdanning er plassert i kategori E (kr. 43.000,- pr student). Vi er enige med Maritimt Forum som krever at maritim utdanning blir plassert i kategori B (kr. 107.000,- pr student.)

Gi rom for å satse

Statsråden sier til Universitetsavisa 7.8.14 at «Vi vil skape større rom for den enkelte institusjon til å satse. Så må institusjonene ha vilje, evne og mot til å prioritere og si høyt at de vil satse mer på noen fagfelt framfor noen andre. Jeg tror det er viktig at vi griper fatt i områder der vi har noen naturlige fortrinn. Som for eksempel maritime fagområder.»

Vi mener at Høgskolen i Ålesund har gjort det statsråden etterlyser. Skolen vil satse på havet og de mulighetene havrommet gir. Da er det opp til ham «å skape rom for de som vil satse.»

Perfekt lokalisering

Høgskolen i Ålesund er perfekt lokalisert midt i kjernen av den maritime klyngen på Møre. Klyngen sysselsetter 22 500 personer i over 220 bedrifter, omsetter for 55 milliarder kroner og har en årlig verdiskaping på over 21 milliarder kroner. Veksten i maritim verdiskaping har vært 16 % hvert år de siste 10 årene. I tillegg kommer veksten vi ser i de marine næringene.

Høgskolen i Ålesund er en sentral del av Campus Ålesund sammen med blant annet Fagskolen, Norsk Maritimt Kompetansesenter, GCE Blue Maritime, Offshore Simulator Centre og en rekke bedrifter.

Ny struktur?

I den struktur-debatten som statsråden har invitert til, er det viktig å vurdere hva som tjener samfunnet rundt de ulike skolene. Det er avgjørende for oss i næringslivet i regionen at Høgskolen i Ålesund kan få fortsette sitt aktive og forpliktende samarbeid med oss. Vi tror ikke dette samarbeidet er tjent med at styring og ledelse skal ligge noe annet sted enn regionalt.

En mulig modell som har vært drøftet, er at høgskolene i Midt-Norge og Møre og Romsdal skal sentraliseres under NTNU i Trondheim. En slik modell vil skape lange og langsomme beslutningsveier, og vil fort kunne miste den nærheten til næringslivet som Høgskolen i Ålesund har i dag. Og som vi i næringslivet mener styrker verdiskapingen i denne regionen.

Vi har mer tro på en modell hvor det etableres et gjensidig, likeverdig og forpliktende samarbeid mellom NTNU og for eksempel Høgskolen i Ålesund. Vi ser eksempler på slikt samarbeid i dag og dette bør formaliseres og videreutvikles betydelig. Et enda tettere samarbeid med Høgskolen i Molde er også en naturlig utvikling.

En unik høgskole

Høgskolen i Ålesund har en kombinasjon av utdanning, forskning, innovasjonsmiljøer, bedriftsutvikling, kursvirksomhet og etterutdanning som gir både den maritime klyngen og regionen sterk skaperkraft. Skolen utvikler teknologi, kompetanse og personell til å gjennomføre avanserte maritime operasjoner. Høgskolen er unik for verdiskapingen i regionen. Vi tror Norge vil trenge flere miljøer som fungerer på denne måten i framtida. Derfor bør statsråden lære av og satse videre på Høgskolen i Ålesund.

Med vennlig hilsen

Karl-Johan Bakken,
konsernsjef Farstad Shipping

John Knudsen,
konserndirektør Rolls-Royce

Ståle Rasmussen,
konsernsjef Kleven

Roy Reite,
konsernsjef Vard

Stig Remøy,
adm. dir. Olympic Shipping

Njål Sævik,
adm. dir. Havila Shipping

Gunvor Ulstein,
konsernsjef Ulstein group

Håvard Ulstein,
adm. dir. Island Offshore

Arnfinn Ingjerd,
daglig leder Maritimt Forum Nordvest

Kopi:

Næringsminister Monica Mæland
Mørebenken
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen
Leder i Næringskomiteen, Geir Pollestad
Sunnmørsposten